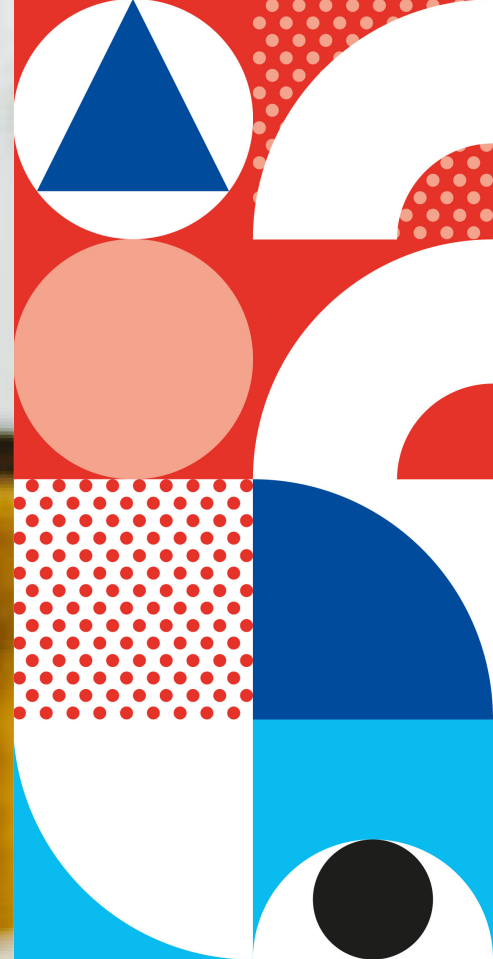
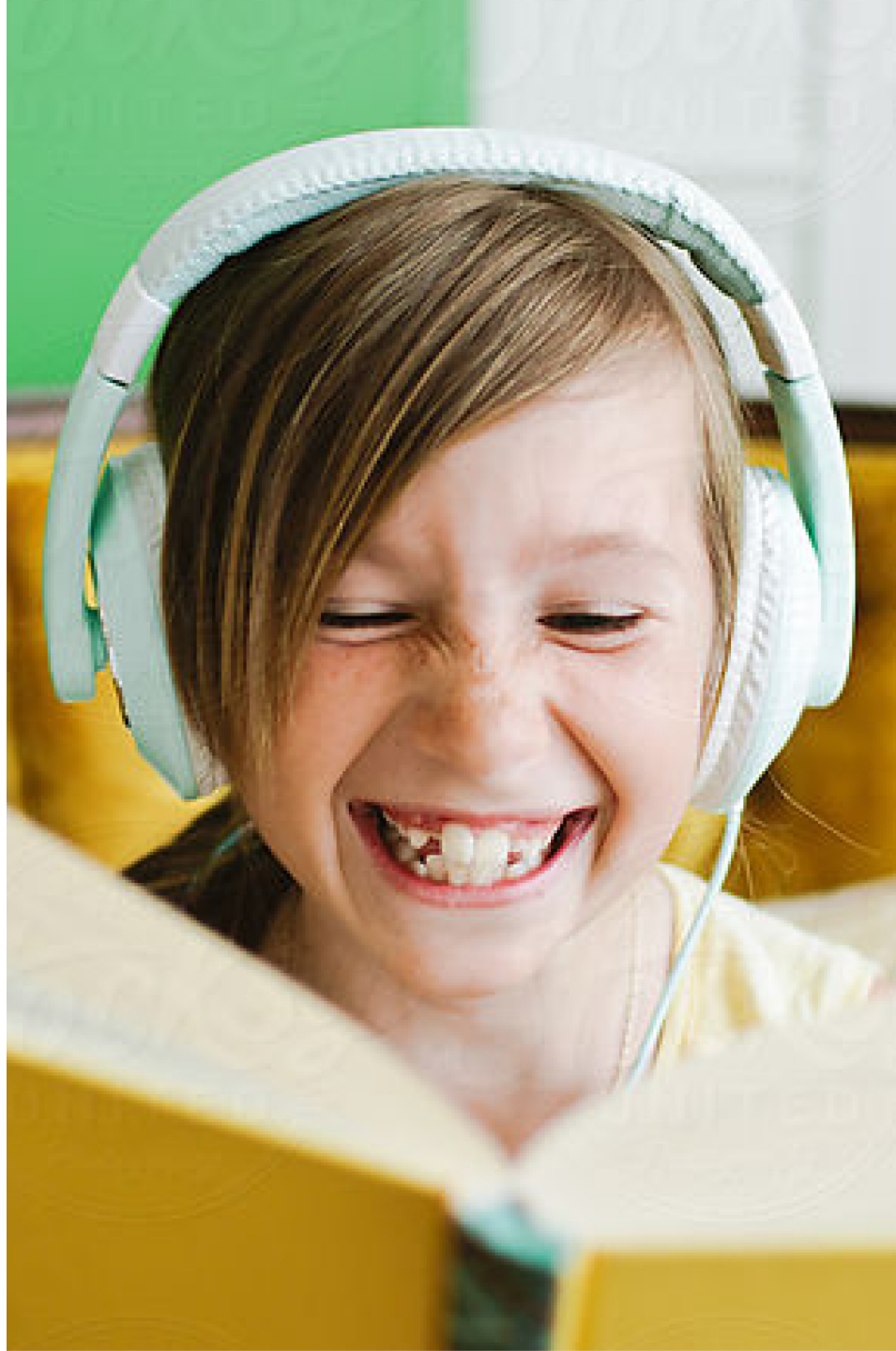

Stichting Lezen

Dalende leesvaardigheid: cijfers, oorzaken, oplossingen

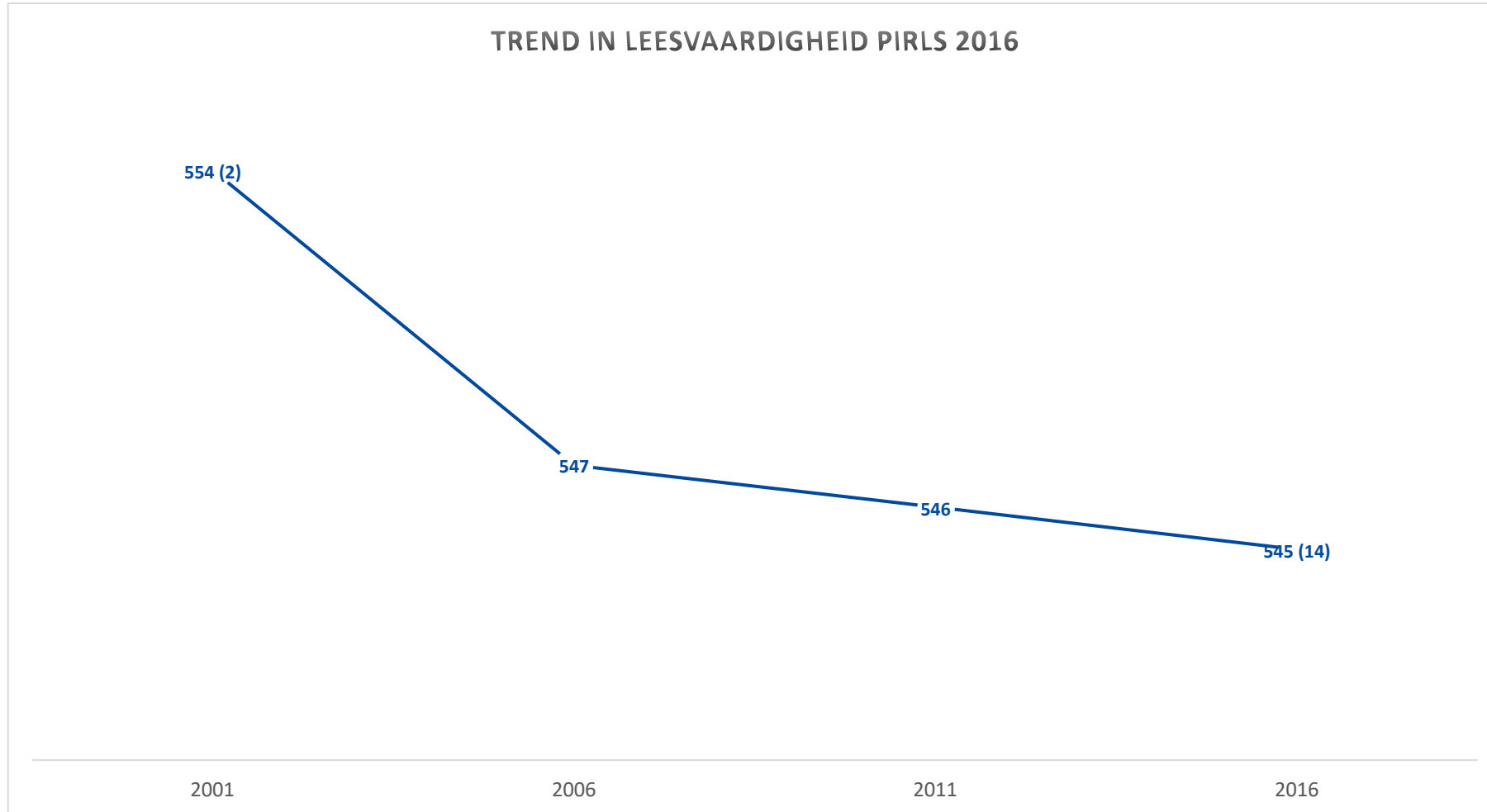
Jette van den Eijnden
onderzoeksspecialist Stichting Lezen

Lezen

STICHTING LEZEN

Leesvaardigheid primair onderwijs (PIRLS 2016)

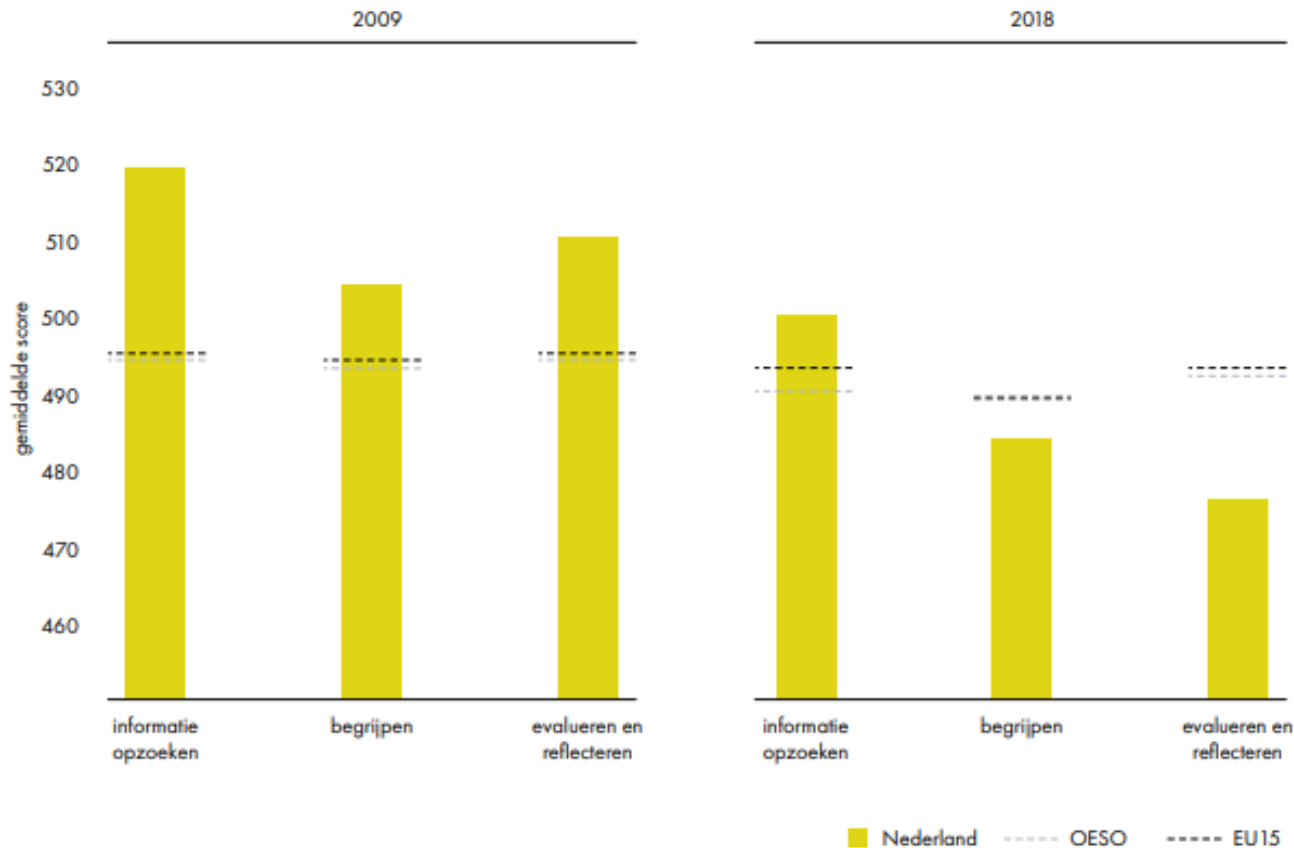

Lezen

STICHTING LEZEN

Leesvaardigheid voortgezet onderwijs (PISA 2018)

Gemiddelde toetsscores per begripsproces PISA-2009 en PISA-2018 (Nederland, OESO, EU15)

Lezen

STICHTING LEZEN

Leesvaardigheid voortgezet onderwijs (PISA 2018)

- 24% van de 15-jarigen loopt het risico het onderwijs laaggeletterd te verlaten
- Groter risico voor: kinderen uit lagere opleidingsniveaus, jongens, leerlingen met een migratieachtergrond
- Kansenongelijkheid is tussen 2003-2018 toegenomen

Lezen

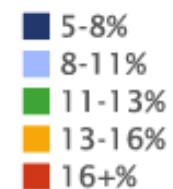
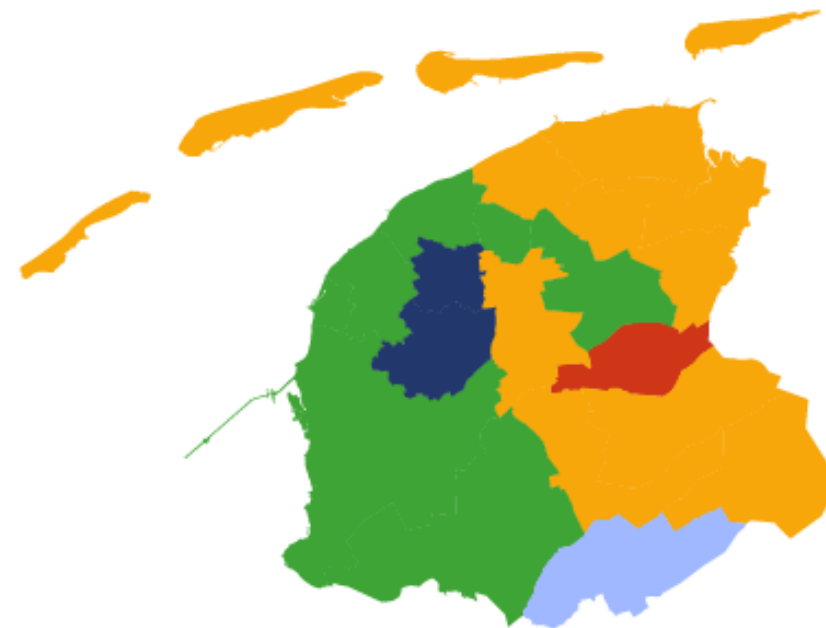
STICHTING LEZEN

Laaggeletterdheid volwassenen (16-65 jaar) (PIAAC 2012)

Percentage laaggeletterden (per cluster)

Laaggeletterdheid Nederland: 12,2%

Laaggeletterdheid Friesland: 13,4%

Lezen

STICHTING LEZEN

Mogelijke verklaringen

- Dalende leesmotivatie
- Digitalisering
- Inrichting van het leesonderwijs

Lezen

STICHTING LEZEN

Dalende leesmotivatie

- Ik lees alleen omdat het moet: 63%
- Ik vind lezen tijdverspilling: 42%

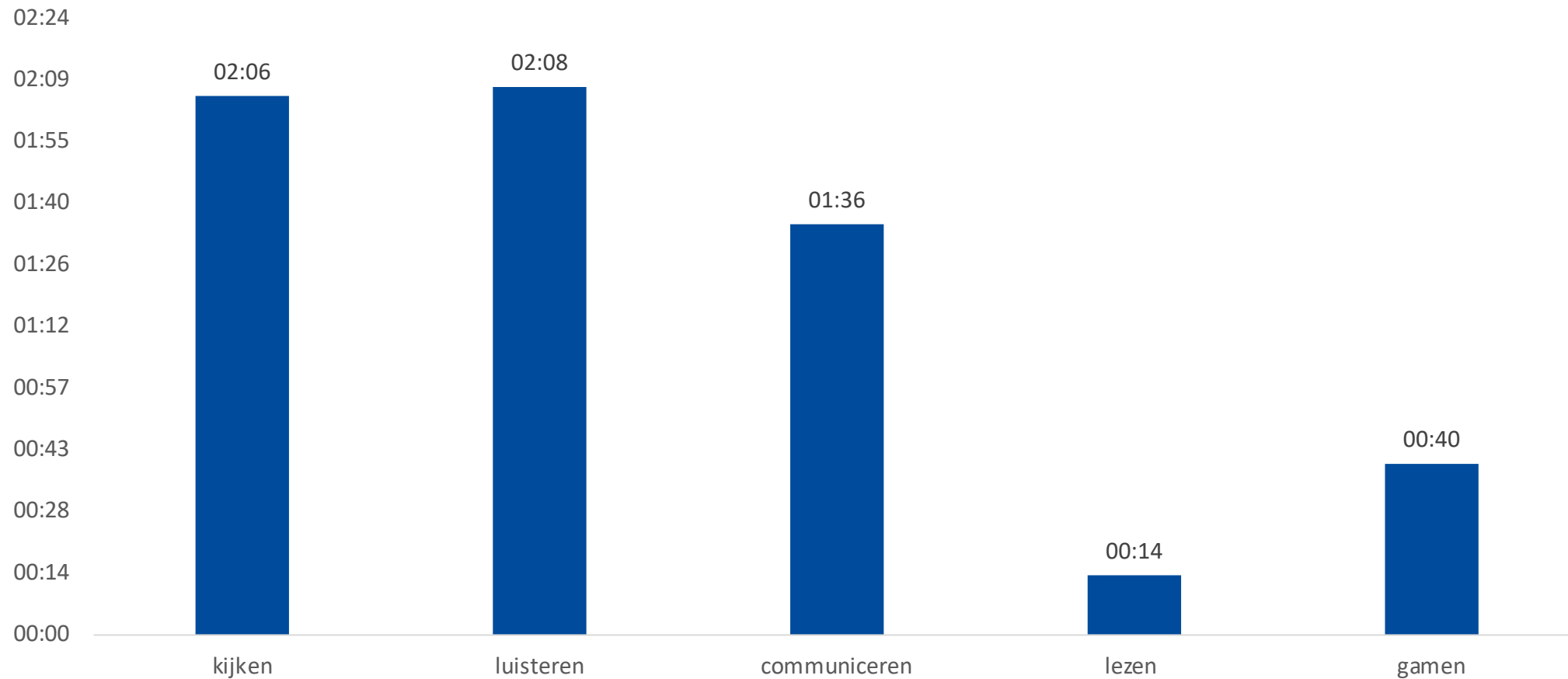

Lezen

STICHTING LEZEN

Digitalisering

Tijdbesteding 13-19-jarigen
(Media: Tijd 2018)

Digitalisering

(Qrius, 2021; KvB Boekwerk, 2018)

- Lezen kost me veel inspanning: 44%
- Lezen is moeilijk: 22%
- “Het is een mentale inspanning om het verhaal voor je te zien, je moet er echt zin in hebben; en dan moet het verhaal ook nog aanspreken.”
- Afgeleid door berichtjes op telefoon: 45%
- Moeite met concentreren tijdens lezen papieren boek: 33%

Lezen

STICHTING LEZEN

Inrichting van het leesonderwijs

(Sturen op begrip, 2021)

“Al met al is er veel bekend over wat er nodig is om (Nederlandse) leerlingen met goed begrip te leren lezen. Maar deze kennis komt slechts mondjesmaat en weinig systematisch in het onderwijs terecht.”

Lezen

STICHTING LEZEN

Effectief begrijpend leesonderwijs: de zeven pijlers (Houtveen & Van Steensel, 2022)

1. laat leerlingen lezen voor een doel;
2. werk met brede thema's;
3. onderscheid twee soorten lessen in begrijpend lezen;
4. zorg voor kwalitatief goede boeken en artikelen;
5. stel álle leerlingen in de gelegenheid kennis te ontwikkelen;
6. geef feedback, volg en toets;
7. werk doelgericht aan opbrengsten

Leesbevorderingsprogramma's bewezen effectief

(Van der Sande et al., 2023)

Inzetten op interesse → leesmotivatie & leesvaardigheid

Effect op leesmotivatie = groter als interventie langer duurt

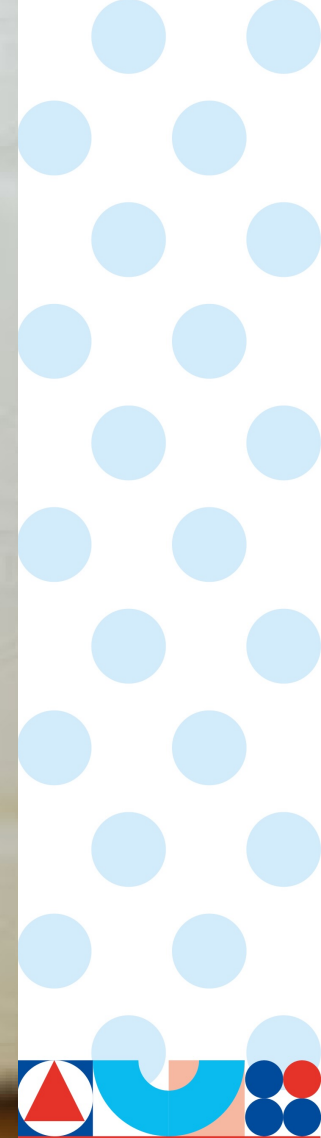

de Bibliotheek
op school

Lezen

STICHTING LEZEN

stocksy.com/1478886

Lezen
STICHTING LEZEN